

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. . . . . 2 céntims.
Fòra de Palma » . . . . . 2 1/2 »
Números atrassats » . . . . . 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent á sa flauta.

S'envian es números á domicili, tant á dins Ciutat com á ses Viles, pagant per adelantat á s'Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta á conte de 16 números.

UNA CONVERSA DE DOS MENESTRALS.

(ACABAMENT.)

Es diumenge siguent, á sa matexa hora, y amagat derrera sa paret, esperava s'arribada d'aquells dos honrats menestrals: y á n'es pochs instants comparegueran tira, tira, y se tornáren sèura en es mateix lloch, proseguint sa conversa qu'á n'es parexa ja duyan comensada d'estona abans.

—Sí, Tòni, axò tròb; y á n'es méu parexa..... la veritat, com s'òli que sempre va demunt, tròb que vas malament del tot: ben entès, pertocant á s'assunto d'ets atlòts.

—¡Homo! s'entén; y baix d'aquest supòsit d'axò se tracta. De diumenge passat ensá ténch es cap com estret dins es caragòl, perque demunt aquelles quatre paraules, sa dòna y jò hey hem axecat una torre... que ni sa d'es señals... que ja no'n fá, ni pòsa cap *bombera* quant es vapor vòlta Cala-Figuera. Perque *profidiant, profidiant*, trobám que tú téns rahó: però sa milòca ha prèns fil, y es carro investida cap avall: fil á un, y sempenta á s'altra, tot prèn p'es mateix cayre.

—Mira, Tòni, ¿tú, què vòls? ¿agongoxartè de lo que 't passa, ò consey y posarhi remey?

—Axò: perque d'axò se tracta; ¡sabs quin favó, si'm fèyes surá sa barca! perque mira que tot hey va ben tòrt: ¡hem acabat un any y comensament de s'altra!..... Si un acabá axut, s'altra comensa sèch... tot s'es fús, y rès basta diuen, per axò de *soscrissions des Crèlit*, y de sa *frábique* d'es Pont d'Inca, y de Cort, y de ses Copiñes, ¡no't dich rès! y llavò, no sé quants de cents mils de duros qu'han de prendre na *Blava* per dú cap á *Mèrica*, perque diuen que l'han de *devesí*, y en vòlen fè dues..... ¡fa uns quants anys d'allá venia riquesa! però ara tot va capgirat.

—Tú mateix heu dius, ¡tot va capgirat! y tú mateix sense temertèn ajudes á capgiraró.

—No t'enténch.

—Ydò, ascolta. Es téu padrí, que tots hem conegut... (¡Déu lo ténga en Santa Glòria y á nòltros quant hora sia!...)

—Amen.

—Era un homo d'en temps primé, un menestral honrat, entenent y de bona parròquia. Ton pare..... (¡que'n Glòria sia!...)

—Amen.

—Seguint es séus conseys, seguí es mateix rumbo, y fonch com éll. Y tú, pertocant á s'ofici, homo creat no't pòt motetjá.....

—Axò, sí; Déu no m'ho ténga en retrèt.....

—Ydò bono. ¿Perqu' havias de fé En Bernat, missè: y En Tòni, d'axò de *Ministració* de tròpa? ¿Perqu' has de somiá á dú á pèrde En Bielet..... y que sa fusteria fassa uy?

—Y téns rahó: però, sa corrent del dia.....

—Sa corrent del dia, de tres n'ha prèsos dos. No vuy dí que sa carrera qu'han prèsa ténga rès de dolenta ni manco deshonrosa..... rès d'axò. En tot temps s'ha vist qu'homos de casa pòbre, y de gènt desconeguda, ja manetjant s'espasa, ò sa ploma, han pujat á lo més amunt: t'en puch anomená mil. Quant s'han sabut fé lloch, però de bònveres, los obriren ses pòrtes de per tot. Es téu mateix padrí, recordatén, quant eram nòltros infants, mos contava sa vida des capitá Antòni, qu'ell havia conegut, ¡axò son glòries de la Pàtria y honres de Mallorca! ¡Aquell homo, bòn cristiá, honrat, valent, pòbre patró de Andraitx, y fént sa guerra á n'es pirates mòros, arribá á General de má y terra! D'es darré bastaix de demunt es Moll fins á n'el Rey, tothom l'estimava y el respectava. Y per l'estil, y per altres parts, altres com éll. Axò son ets exemplás que s'han de tení devant.

Però lo d'ara no es lo de llavò: ara no se fa més que sortí de polleguera; y de còp y boley comensá depressa, depressa, per allá ahont ántes s'acabava. Homos que fá quatre dies eran nins pussés, se miran *prostegats*.....

—¿Y axò que vòl dí?

—Que no han fèt pròu via, ò qu'altres los han passat devant, si no son *quesfes*, ò generals, ò canonges.

—¡Y es ben vé axò!

—Y no't dich rès, si pégam per altra banda. Quatre banderetes, qu'un *Toledo* no axecaria d'en terra per armá una beguda, arman més *cabermòni* qu'un ruxat de dimònis amb axò que pòsan p'es papes, que'n plòuen com si fós calabruix.

—¡Y mira que'n diuen de mentides!

—Mentides, ray..... ¡ja's sab! però lo que fa gitèra es veure es profit que trèuen des mal que fan, ben entès, es profit que trèuen per ells, y es mal que déxan p'ets altres que los creuen.....

—Però... ¿y pertocant á n'En Bielet?

—Téns rahó. S'assunto quedava derrera. Pertocant á n'En Bielet, jò de tú, ¡homo de Déu! no voldria que fós com ets altres, infants criats per altri. Me sab greu dexartè mala boca de totduna, però tú vòls que't parl clá, y heu faré. Homo, la veritat: tú d'En Bernat y En Tòni n'has fèt dos *señoritos*: los has trèt des séu *lamento*, y els has aficat dins un mon que no conexian: dins aquell mòdo de viure, per bòn atlòts que sian, avesats á cèrtes còses, ja may se podrán adondá á sa vida vòstra, y sempre anirán com empagahits de passetjarsè amb tú, y amb sa mare.....

—¿Tú creus....?

—Heu sé cèrt..... Son més clás qu'es campanás es qui no heu fan axí. Fins voltarán s'illeta per no passá per devant es portal de sa téua fusteria: ¡axò es el mon! y t'estimarán, y vos respectarán, y vos donarán auxili, y tot quant vos fassa falta; però d'en fòra... y ja'u sabs, el Sant Evangèli diu, y es vè, perqu'heu diu: *Que no sòls de pa viu l'homo*.

—¡Mira que m'hi déxas ben estorat! ¡Y lo que'm dius heu podries amollá de demunt una tròna!

—No t'apures: á lo fèt, fèt, y á posá remey á lo que te queda. ¿Vòls doná una bona carrera á n'En Bielet?

—Ydò..... ¿de que tractam?

—Fél fusté com tú, y com ton pare, y com es téu padrí... y no t'afiques amb *quinentos*.

Mira que t'han costat es dos majós,

còm bé digueres, un *Pirú* y un *Potrosí*: agafél, donalí s'estudi que necessita per s'ofici, proposet que sia un fusté primeté de lo milló. Si veus qu'heu necessita, ò li convenga, que s'en vaja allá d'allá, devòra bòn mètres, à replegá conexaments en l'art, y es bòn gust, segons y conforme ets adelants des temps; obrirli ets uys, y armarli bòn materials y bòn esynes; y agontá sa botiga, contentá sa parròquia y axamplarla. Y tú vorás còm en manco de lo que't còsta cada un d'aquells, farás una còsa bona per sa sòrt d'En Bielet, per sa vòstra, y sa de tota sa familia.

—¡Si à n'aquest mon tot se pogués fé dues vegades, jò t'assegur qu'amb un llistó li hauria espolsat es miseratge à un, y à s'altra li hauria pintats uns galons vermeys devés es derrerres!

—¡Qui sab!... per ventura tant un còm altra, farán *furtuna*: nòltros no sabem perque Déu tapa un portell y òbri s'altra. ¡Y sabs que'n té de remeys..... y quines singlades déxa caure!

—Veritat: y còm has dit bé, à lo fét, fét: rès pús vuy aclarhi: y te promet p'es nòstro gloriós Patró Sant Jusèp, qu'En Bielet serà fusté còm jò, y còm mon pare, y còm es méu padrí.

—Tú procura que sia milló que tots tres plegats, y l'avendrás del tot.

TONI TEBACADA.

SA MÀ DES MORO.

1731.

RONDAYA HISTÒRICA.

IV.

Mirantho bé, na Mária
No era culpable del tot
Quant en aquells plans des mòro
Va doná s'aprovació.
Jóve, innocent y senzilla,
Sense esperiència ni mon,
Va creure al peu de la lletra
Tota aquella relació.
Cregué còsa molt segura
Que sense tocá rahons
Es mòro es convertiria
A sa nòstra religió;
Qu'es casarian tan pronta
Còm fuyta amb so mòro fós;
Qu'era vè lo de s'herència
De que parlava aquell tort;
Y que tot es mal que feya
Era dá en el tio es glóp
De fogirli de ca-séua
Sense dí: «Tio, ja torn;»
Per lo qual s'imaginava
Qu'una vòlta fét es bot
Es *beni-nòni* del tio
Los daria es séu perdó.
¡Ay atlòtes, ses qui prèses
Dins sa llòsa de s'amó
No ascoltau més qu'ets impulsos
D'alborotades passions!

No fiu des plans que fòrja
Sa vòstra imaginació,
Perqu'es desitx pinta s'ètzit
Amb molt alegres colós.
No vos fiu de promeses
Que no més paraules son,
Ni olvideu que ses matzines
Sempre ténen es gust dols.
A s' enamorad que surta
Des camí dret, tractauló
Còm à *potència inimiga*,
Còm si mòro ò heretge fós;
Qu'ets enamorats que corren
Avuy en dia, creys-hó,
No diré que sigan mòros,
Però heretges..... casi tots.

Tornem à sa nòstra història
Y dexemmós de sermons,
Qu'à mí no m'han dat cartilles
Per fé de predicadó.

Dia trenta de Maitx era:
Ja dormia tot lo mon:
Era s'hòra en que ses bruxes
Amb vèls negres de crespó
Qualcant mánechs de granéra,
Fént vòltes, y salts, y bots,
Ballavan per ses teulades
Amb remolí misteriós.
Eran sortides ses òlibes
Des forats y d'ets enfoñs
Per aná à heure à ses llánties
Des témples funests y foschs.
De ses tombes escampades
Per clástes y corredós,
Ses sombras des mòrts sortían
Amb pausada processó;
Y s'engronsavan y reyan
Es caps penjats p'es cantons
D'ets *escapsats* à ses plasses
De Santa Eularia y d'Es Born.
Tot dormía. Sòls un bulto
Dret à 's mitx des carreró
Del Pare Mascort, vetlava
Inmòvil y silenciós,
Amagat entre sa bòyra
Fina, espèssa còm à pols.
Tocá la una: sa pòrta
S'obrí sense fé remó:
—¡Pst!—fé es bulto que sortía.
—¡Pst!—va fé s'altra, y tots dos,
Pèu descals y de puntetes,
Sense parlarsé un sòl mot,
Prenguèran cap à sa Llònja
Y entràren à un botigó
Ahont vivia una véya,
Deshonra d'aquells contorns.

Allá quedá na Mária;
Es mòro no hey va está molt
Y tornant sortí de puntetes
A 's cap de molts pòchs segons,
Ell se perdé dins sa fosca,
Y ella quedá esperantló.
¡Qu'estava de llunh la pòbre
De creure qu'un plá ferós
Fós capás de dú aquell jove
Tan senzill sempre y tan dols!
Quant la dexá tota sola
¡Ahont anava éll? ¡Ahont?
Aprofitant ses tenebres
S'en torna à n'es carreró;
Prèn de ca'l tio s'escala;
Entra en es cuarto, furiós;
Tròba es capellá que gòsa
D'un sò tranquil es vapors;
Li péga tres puñalades
Y el déxa en es llit..... redó.
¡Què trobau? Llavò à s'arquilla
Qu'hey ha dins es lligadó
S'en va còm un llamp, forsetja,

Tòrs es pañy, ses pòrtes romp,
Y encès còm un bòu, frenèlich
Còm si fós un cá rabiós,
Comènsa à aplegá monedes,
Trèu paquets y senayons,
Y de tal tresò en presència
Sa sanch li bull dins es front,
Y s'afañy d'acabá pronta,
Y es perill, s'agitació
Y es pès des delictes el ténen
Aturdit, y cégo, y sord.
¡Sord! Però sént que sa pòrta
Gira demunt es gaufons,
Y sént que de part defòra
Ròdan sa clau. ¡Ay señó!
Vòl botá per sa finestra
Que dona demunt es pou,
Però té reixats de fèrro
Y en vá intenta arrancarlós.
Y entre tant surt sa criada
Que sortint en es balcó
Diu cridant:—¡Veynats, ausili!
¡Que mos matan es señó!

Corren veynats: de sa Pòrta
Des Mòll vénen dos Dragons,
Y ets esgotzins que fan ronda
Per aquells alrederós.
Y puján à dalt sa casa,
Y aumenta es truy y es trastorn,
Quant òbri sa criada es cuarto
Y se tróban, plèns d'horró,
En Majamèd que tramola
Ben arrufat à un racó,
Y el Pare Martí, cadáver,
Sortintli sa sanch à roys.
¡Ay, mòro! Tú no sabies
Que Déu sempre está per tot,
Que fins ses parets hey sénten,
Qu'es pécat pésa còm plom.
¡Ay, mòro! Tú no pensaves
Que't duries à piló;
Que Don Geròni Alemañy
Y Don Fernando Chacon
Son dos jutjes qu'administran
Sa justicia amb gran rigó;
Qu'hey ha forques à Mallorca;
Qu'hey ha un botxí devés Cort;
Y que devòra es Pont d'Inca
Un camp hey ha trist, ahont
D'ets ajusticiats es còssos
Penjats damunt es rostoy,
Horrible vianda oferexan
A n'es còrps y à n'es voltos.
A dú na Mária corren:
Cau esmortida à s'en front
Quant contempla sa tragèdia
De qu'es causa es séu amó;
Y entretant umplan es mòro
De cadenes y grillons,
Y amb funesta comitiva
A la fi pertexan tots,
Per la vila sa criada,
P'es Cementèri es señó,
Per un convent na Mária,
Y es mòro per sa presó.

(Acabarà.)

ALIQUID.

RIFES Y LOTERIES.

Diuen que'l señó Governadó qu'es vengut ara es tant trempat ò més qu'es que s'en va aná, en quant à lo de perseguí es joch, qu'es sa ruhina de molts

de joves y de families. Axí mos agrada. Nòltros voldriam que 'l perseguís de tan bona manera que no 'n quedás llevó de cap casta, fós en sa forma que fós.

A Mallorca es ja un escàndol sa mania des joch, y s'esperansa que ténen molts de fiá més à sa sort que à n'es trabay es podè tení, unes bones veyeses. Tothom somia es trèure sa gròssa, y los pareix tan bò de lográ que per posá à ses rifes manlleven y empeñoran y fan desbarats encara més gròssos, descuydant es jornal y sa feyna qu' à la llarga los podria dú sa verdadera loteria.

Un dia d'aquestes setmanes passades corregué sa veu de qu' es prèmi gròs de sa rifa de s' Ajuntament de Madrit havia tocat à Mallorca. Ja tenim es bull armat. Tothom deya que sa nòva era certa, més ningú sabia quin era es número premiati. Bastá axò per mòure la gent de tal manera qu' hey hagué corregudes d' un vent y de s' altre, y tothom assegurava qu' es número sortat era es séu y ja feyan contes des doblés qu' encara no tenian; y ja averiguavan quants de mils duros tocarian à na Bèt, y quants à n' En Jaume, y quants à cadascún des cent ò doscents que feyan compania.

Fins y tot n' hi va havè qu' arribaren à aparaulá una casa que volian comprá.

A Mallorca, de segú qu' es Govern hey dèu tení una mina amb ses loteries, y dèu creure qu' está poblada de ximples.

Es tanta sa curòlla qu' hey ha de posá billets, que coneix moltes persones jornaleres qu' es gastan un dineral cada any amb rifes y loteries. Ténen part à un dècim de Madrit, en compran d' *El Niño Jesús y Asilo de Aranjuez* y altres loteries d' hermosos nòms per enguinxá més beneyts. Pòsan à rifes d' ensaymades, mocadós, arrecades, y fins y tot de pans y articles de primera necessitat que quatre dones desenfrehides passetjan amb un joch de cartes, de botigó en botigó y de casa en casa dins una panera.

Y axò no 'u fa sa familia tota plegada; sinó que s' homo pòsa per una part, sa dona per s' altre, y ets infants per un altre; y ara, digaumè: ¿Quin' aygo hey pòt quedá dins un pané amb tants de forats?

¡Y encara axò no es lo més singulá! S' Ajuntament nòstro volia posarné una de rifa per adobá es séus carrés, y no s' ha donat en cò d' establirla per pò de no despatxá es billets. Es séu bòn sentit li ha fét comprendre qu' à Mallorca, ja 's sab, té més crèdit un bancarrote que parl en forasté que s' homo més de bé del mon que sia nat dins Mallorca.

Ja hey van errats. ¿No valdria més que tots aquests doblés, que mica à mica van gastant amb billets, esperant sa gròssa que may vé y que si ha vengut qualche vegada no ha tornat may una petita part des mils que ja s' en havia duyt abans, los posassen à un racó y

arribarian à tocá una rifa segura? ¿No valdria més que los anassen col·locant dins una caixa d' *ahorros* poch à poquet com sa qu' hey ha à n' es *Crédit Balear* y allá trobarian es cap de vint ò trenta anys quant serian véys, un racó més gròs qu' ells no se fan contes?

Perque vos fassau es cárrech de si valdria més axò, vatx à fervos un càlcul que vòltros matexos, pòbres alucinats, podreu repassá amb sos dits.

Un jove de vint anys que comens à estauviá un sòu cada dia es cap de s' any té dotze duros. Si à n' aquests dotze duros hey afegeix lo que malgasta per fumar, per beure, per veure es tòros, per aná à n' es cassinos, balls y fèstes de carré, no s' en temerá y serán vint y cinch duros. Aquests vint y cinch duros estauviats per espay de coranta anys fan mil duros; y si hey afagim s' interés compòst que dona una caixa d' *ahorros* tendrem un capital que no baxará d' uns dos mil quatre cents duros; axò contant no més à s' interés des quatre per cent que sòl essè à pòca diferència es que donan ses caxes d' *ahorros*; que si un contava à un interés més gròs, podria arribá à tení més de quatre mil duros.

¿Y no trobau qu' es una bona rifa sa de quatre mil duros?

Y es ben segú que tot jove que à n' es vint anys comensás à estalviá axí com hem dit, à n' es xexanta podria está segú de trèure aquesta rifa gròssa, y tendria per ses séues veyeses, sense fé feyna, un salari de vint duros cada més nèt de través y porgueres.

Pensauhi un poch demunt tot lo que vos he dit y no cregueu en més jochs ni 'n més rifes qu' amb sa de sa feyna y sa de s' economia.

Enguixau una lladriòla gròssa à n' es racó des quarto y quant tendreu pensaments de posá à sa rifa, agafau aquells doblés y alicaulos dins sa lladriòla y cad' any per à fèstes ò es dia primé de s' any esclatau sa lladriòla y duys lo qu' hey haja dedins à una caixa d' *ahorros*.

Veureu com axí vos retrá més y assegurareu es trèure una rifa gròssa en essè véys.

PEP D' AUBEÑA.

XEREMIADES.

Hem rebut s' *Exposició sobre la projectada unificació de Codichs* que s' *Asociació d' escursions catalana* ha dirigida à ses Corts, document que bé demòstra s' esperit catalá y sa pòca vessa des séus redactós. Per falta d' espay no hem pogut inclòurel en es nòstro setmanari. Agrahim s' obsèqui.

Y, ara qu' hey pensam; mos estraña no havè rebut sa ressenya de s' excursió à Mallorca que s' estiu passat varen fé

uns quants individus d' aquella *Asociació*.

La veritat: frissam de lletgi estampades ses impressions y es recòrts que s' en duguéren d' entre nòltros.

* *

Fa dies que visitàrem s' exposicioneta d' ornamentals de ròba per Iglesias pòbres, que celebràren ses Señores associades à n' es *Centro Eucarístico*.

Molt y bò hey havia, especialment brodats; y tot tan nèt, tan ben aplagadet y presentat que dava gòig examinarhó.

Ara se tracta, com es costum, de repartirhó à ses Iglesias més pòbres de Mallorca.

Santes y meritòries son aquelles feynes de costura y brodat pues demòstran clarament que no totes ses señores pèrden es temps cosintse perfalans y bimbòyes.

Que tot los sia en hora-bona y Déu los recompensi ets séus afañs.

* *

Un inquero mos escriu que desitja que L' IGNORANCIA parl d' una *colcada* que féran allá es derrés dies. (*Colcada* li deym en mallorquí; ara s' inquero l' anomena *Cavallgata*.) Mos diu que contem à n' es públich que va essè tan lluhida y que féran *L' entèrro de la sardina* amb un ordre admirable, gracies à s' ausència de ses autoritats d' allá que no trèuen es nàs defòra més que per fé pagá y repartí consums. (Axí heu diu s' inquero; nòltros creym qu' hey dèu havè qualche poch de tirria y d' exageració.)

Mos conta també que tiràren tants de confits. (Ja deguéran está contents ets atlòts de per allá); y per últim que tots aquests divertiments juntament amb so de ses comèdies y altres entreteniments lícits qu' han disfrutat fins ara dins la vila des Concos, son deguts à un càssino que ténen qu' es diu *La Veritat*.

Ara ja 'u sabeu estimats lectors de L' IGNORANCIA. Sa veritat sempre sura; y mentres es cassino d' Inca sia es *Cassino de La Veritat* surará y donará balls y comèdies y *cavalgates* y tirarà confits y farà tot allò que crega necessari per devertí es públich en *veritat*.

Ja queda servit es nòstro suscriptó y amich antich inquero, y li aconseyam que l' any que vé à totes ses funcions que don *La Veritat* hey convit, maldament no més sia per atenció, à ses autoritats d' aquella vila, que *No es tan fiero el leon como lo pintan*; y que mos hi convit també à nòltros per no havè de parlá *por boca de ganso*.

* *

Es *Camvi mallorquí* ha publicat sa Memòria de sa derrera Junta general que dona à conexas es bòn estat d' aquesta Societat de Crèdit. Sòls hey hem trobat una còsa que desdiu y es qu' es

Secretari que la firma sia més qu' es séu President.

Lo *Rat Penat* de València ja ha convocat es séu acostumat Certámen.

Es qui vulgan prenderhi part han de remetre allá ses séues composicions, abans des 1er de Juriól.

—¿Y que no 'u has vist à lo que fan à n' Es Born?

—Sí, homo..... axò dèu essè es comensament de sa nòva illeta.

—Cá..... rès d' axò: es un altre cadafal més gròs que s' altra, un templete nou per sa música.

—¿Tan alt?

—¡Ay ydò! Devall hey ha d' havè molt d' ensiam; cafè, salon d' aygo gela-da y fins y tot m' han dit qu' hey haurá un jardí.

¡Gracies à Déu que dins aquesta Ciutat un homo trobará lloch ahont poré beure un glop!

Ara veurem si aquest cadafal sortirá tan ben garbat com s' altra.

Una mala seña. El paga s' empresari de ses cadires y aquest pòbre tractará de ferlho amb tota s' economia possible per no perdrehi. Bastant fá ferlho de gratis amb sa condició de trèurerli es such d' estiu.

Per axò si surt estrumbol, paciència. S' Ajuntament que li pòs flochs y banderetes en vení ses fires.

Si son titereros aquests qu' han de vení à sa Plassa de Toros, aviat tendrem títeres d' atlòs p' es carré; y sentirém à dí qualque brás romput y qualque espinada espeñada ò qualque cap escalabrat. Convé qu' es pares y mares prengan ses séues precaucions amb témps y s' estauviarán s' haversè de posá sa cervellera en tení es cervell defòra.

S' *Ensanche* de la Ciutat de Palma, segons noticies, segueix de lo més bé. Ja están resòltes per part d' aquí totes ses dificultats que s' presentavan; gracies à n' es bòn sentit de s' Ajuntament y à n' es patriotisme y altes qualidats de ses autoridats militars y demés persones que manetjan aquest tango.

Aviat tendrém, es ciutadans, aquella llibertat que tan necessari mos es per fé bòn carrés y bòn edificis que per falta de lloch no hem pogut fé fins ara.

Hem vist alabat p' es periòdichs es qu' un Arquitecto de Madrit haja resòlt es problema de fé cases barato p' es obrés ò jornalés y diuen com una cosa rara que no més còstan uns 350 duros.

Aquí à Mallorca aquest problema está resòlt p' es matexos pòbres que cons-

truhexen cases de bònnes condicions à s' *Hostalet d' En Cañellas* y altres punts per manco de 200 duros qu' encara que los manlevin com sa renda ò interés d' aquest capital no es més que d' un duro cada més, hey estalvian comparada amb so llogué de lo que los puga costá una casa dins Ciutat.

Sabem qu' hey va havè una persona que proposá à una Societat de Crèdit sa construcció de 200 cases de bònnes condicions per manco de 200 duros cada una; y es que les venguéssin à jornalés à rahó d' un tant cada setmana; per exemple, sis reals, pagats per un número determinat de vint anys, qu' era un bòn negòci; y no l' ascoltáren per no haverli de recompensá es pensament.

¡Còses de Mallorca!

COVERBOS.

Un hermitá una vegada passava per devant ca un fusté de Ciutat y va veure en terra entre ses burbayes un llistó tirat.

—Mestre, (va dí.) ¿Que m' voleu dexá cohí aquest llistonet, que veitx tirat en terra?

—Sí, señó. Que 'l prenga, qu' à nòltros ja no mos serveix.

—Ja que teniu sa serra amb ses mans, ¿el me voleu serrá per aquí?

Y señava un punt qu' estava à un ters des llistó.

—Vaja..... Ja 'l té serrat.

—Si ara, ja qu' heu fét el més fésseu el ménos, y clavavau amb una tatxa es llistó petit demunt es gròs aquí ahont vos seña, Déu vos ho pagaría.

—¡Sant homo! M' hagués dit que volia una creu y l' hey hauria féta.

Li clavá es llistó, l' hey pintá de nègre y s' hermitá s' en va aná més content qu' un Pasco.

D' aquesta casta d' hermitans; jò 'n conech molts.

Uns quants músichs anáren à Llum-majó à fé una serenata à Can *Bòn-Jesús*.

Es vespre, hora de comensá, notáren que no duyan llums per posá à n' es faristolés, y es qui dirigía sa música enviá un músich que li deyan *En Dimòni* perque li dássin bossins de candelés.

Aná à Can *Bòn-Jesús* y pregunta per éll.

—Ell es allá dedins, ¿què voliau rès?

—Sí..... ydò, feysme 'l favó de dirli à n' el *Bòn-Jesús*, que 'l *Dimòni* el cerca.

—¿Perque no cerques un' atlòta rica y te cases? (deya un casat à un fadrí.)

—¿Sabs perquè? Perque m' estim més dú calsons y no faldetes: (li contestá s' altra molt sèrio.)

PERROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—No miras es gèp d' ets altres, que per ventura al téns més gròs.

SEMBLANSES.—1. En que té claus.
2. En que ténen bous.
3. En que té conxes.
4. En que té botons.

PROBLEMA....

1	2	15	16
12	14	3	5
13	7	10	4
8	11	6	9

PREGUNTES...—1. Ses cartes.
2. Ses campanes.
3. Ses de rosari.
4. La Santa Creu.

ENDEVINAYA.—Es claus y ses claus.

SOLUCIÓ DES NÚM. 89.

TRIÀNGUL.—Manacó-Mànech-Mana-Man-Ma-M.

LES HAN ENDEVINADES:

Totes:—S' *Estrella de Sa Moyana*.
Vyt:—Un que té tretze infants. (Pareix que li dón an pòchs maldecaps.)
Sèt:—*Metirrotxini*.
Y una no més:—*Jò, Un Sabatè y Un Forné*.

GEROGLIFICH.

+

ó

+

Presó Mo

NOMAR.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s' assembla un carro à un llaut?
2. ¿Y ses Catedrals à n' es llibres?
3. ¿Y un pòrch à un arch de violí?
4. ¿Y un bòn predicadó à una olivera?

JORDI DES RECÓ.

TRIÀNGUL DE PARAULES.

Omplí aquests pichs amb lletres que llegides diagonalment y de través, digan: sa 1.ª retxa, un punt molt alegre de Ciutat; sa 2.ª, lo qu' es un bòn mosso; sa 3.ª, lo que fa qui pot y desitja veure; sa 4.ª, un llinatge; sa 5.ª, un pronòm, y sa 6.ª, un número romá.

NOMAR.

CAVILACIÓ.

¡Y TENIU GANAS!

Compòndre amb aquestes lletres es nòm de una vila de Mallorca.

P.

ENDEVINAYA.

Ténch pèus, no ténch cames,

Y me sòl fé coix

Qui 'm pren per son conta

Si no 'm coneix molt.

JORDI DES RECÓ.

(Ses solucions dissapte qui té si som oius.)

12 MARS DE 1881.

Estampa den Pere J. Gelabert.